

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקנט

ערב שבת-קודש פ' תשא, ט"ז אדר א' ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ב שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ה שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכיו"ר

לעילוי נשמת

ר' דוב ראובן הלוי ב"ר דוד הלוי ע"ה גינזבורג

נפטר בפורים ה'תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת עלקא בת רייזל תחי

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

נדפס ע"י בנם

הרה"ת ר' יעקב מיכאל הלוי וזוגתו מרת אסתר שיחיו גינזבורג

Eli Shagalov

B"H

HAIMISHE DRIVER
CAR SERVICE

24 Hour Service

15 Passenger Available

CellPhone: (323) 842-3666

Email: haimishedriver@yahoo.com

ב"ה

דבר מלכות

3

חלוקת כוס של ברכה דלעתיד לבוא - למי? / משיחת ש"פ תשא התשמ"א

זמן הגאולה

7

מדוע שאל משה רבינו "במה תרום קרן ישראל"? / פרשת השבוע באור הגאולה

המעשה הוא העיקר

12

לזעוק "עד מתי" כמו אליהו הנביא בהר הכרמל / הוראת למעשה בפועל

כתי"ק - פרסום ראשון

14

הוא צעק בכל החוקף... / צילום מהגהת הרבי על שיחת ש"פ תשא תשר"ם

המדור "כתי"ק - פרסום ראשון" מוקדש

לזכר נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים" יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

לעילוי נשמת האשה

מרת מרים בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה אלבז

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ו תמוז ה'תשס"ד - ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה נדבת: מרים, מרדכי, יעקב ודניאל בני מאיר ופרלה שיחיו לוי

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל: 718-989-0194

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: (04) 8715-770

דואר אלקטרוני: yechi@770.org.il • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

אך וי עם שמים אחד אין הינפיקצי' המלאכה, או בשעת איזן חשבון טביל נפוצין לבעל.

הכח אליהו הנביא וי נקראם "עד מתי אתם מוסיפים על עוד הענינים".

הוצע מצד א פרעג טאן דער פאסט אין דעם ביד א קינד. וי דאס אליהו הנביא נקראם וי

אית האכ האבן בעדיביל לבעל וי הופרענעל דער פאנר נאכפארשט. זאס א מיטור הכריסם: פארט

ויד אית איתו. אורי וי אית דייס דאך אן דעם חכם הנבוי'ל. פאסט עס פאר אייך ניס אז איר

נאלט וינען לבעל און איר די דעם ארבעטאון.

איר יענערע דאס איר ארבעטאון נשמת הנבוי'ל און איר ארבעטאון נשמת הנבוי'ל.

"התנבא דרבי" וכפרם "כסוד". התנבוי'ל ביל אליהו הנביא - פארשייטע פארט. אז נשמת אליהו

הנביא האט נפוצן עו "פונקט עה מצות ה' ואלץ אחר תעלוי'ל". איר וינען דאס ער נעשריען פארט

וי נעשטעל עקעל "עד מתי אתם מוסיפים על עוד הענינים". וייל מ'איר אים נעזעם טעם בנשם.

אז ניס אז ער האט נקראם פארט ארבעטאון פארט חז"ל חז"ל. עו תפסח ולידת ר"ל

דער ביד ב"י אז דעכטאר האט אליהו הנביא נקראם פארטאון א חידוש. אז פארט ניס

כחוקי. דאס אורי דעם האט ער דערינגן נעשען ללידה הנבוי'ל. איר דאך פארט אן דער ער פארט

איר אים נעזעם טעם בנשם אז ער האט עס נעשריען פארט ארבעטאון חז"ל.

פארטאון חז"ל ער פארט איר פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

נאר דאס אין דער פירוש ע"ד הפסוק א פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

- איר "עד מתי" אז מ'איריט עס פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

"עד מתי".

אז וי דער פירוש חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

דאס אין ניס טאג אן אפירה פארט חז"ל. נאר ער האט עס נקראם פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

דער ארבעטאון חז"ל עס שרייב דער לשון "עד מתי".

ערין און אויך בנשם אז דעם "עד מתי" האט עס שרייב (כחם נשמתאון).

חז"ל. דאס דאס אין דאך נעשען - וי אלץ פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

כחוקי. פארטאון חז"ל - אז דער פירוש חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

נעזעם בנשם.

פארטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

דאך ניס האבן קיין חסברא האט ער פארט פארט "עד מתי". אז דאס אין ניס חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

אז עו ניס פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

פארטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

פארטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

פארטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל פארט ארבעטאון חז"ל.

הוא צעק בכל התוקף...

בהמשך לשיחה שהובא במדור הקודם - הננו מביאים בזה צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על הקטע שהובא לעיל בתחילת השיחה כפי שנכתב באידיש (באופן מעט שונה) ע"י ועד הנחות התמימים (הקטע שבצילום נדפס בסה"ש תשד"מ ח"ב שיחת ש"פ תשא ס"י ואילך)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

און ווי עס שטייט אויך אין היינטיקער הפטורה, אז בשעת אידן האָבן עובד געווען לבעל, האָט אליהו הנביא זיי געזאָגט "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים".

וועט מען דאָ אַ פּרעג טאָן דעם פּשט ביי אַ קינד: צי האָט אליהו הנביא געזאָגט די אידן וואָס האָבן געדינט לבעל די ווערטער "עד מתי" גלייכגילטיק, אַלס אַ סיפור הדברים: הערט זיך איין אידן אזוי ווי איר זייט דאָך און "עם חכם ונבון", פאַסט עס פאַר אידן ניט אז איר זאָלט זיין "פוסח על שני הסעיפים" - דינען לבעל און צו דעם אויבערשטן.

יעדערער וואָס טראַכט וועגן פּשטות הכתובים, און טראַכט אין "ואהבת לרעך" ובפרט "כמוך", ועאכו"כ ביי אליהו הנביא - פאַרשטייט, אז בשעת אליהו הנביא האָט געזען אז "עזבכם את מצוות ה' ותלך אחר הבעלים", האָט ער זיכער געשריען מיט דער גרעסטער צעקה "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים", וייל ס'איז אים געווען נוגע בנפש, און ניט אז ער האָט עס געזאָגט אַלס מהיכי תיתי, מן השפה ולחוץ ר"ל!

ועד כדי כך ביז אז דערפאַר האָט אליהו הנביא געדאַרפט אויפּטאָן אַ חידוש און מקריב זיין בחוץ. איז דאָך פּשוט אז דער "עד מתי" איז אים געווען נוגע בנפש און ער האָט עס געשריען מיט דעם גרעסטן תוקף, ביז גיין מקריב זיין בחוץ.

נאָר דאָס איז דער פירוש ע"ד הפשט - און אזוי אויך ע"ד הרמז, ע"ד הדרוש ועאכו"כ ע"ד הסוד - אין "עד מתי" אז מ'שרייט עס מיט דער גאַנצער שטאַרקייט ותביעה, וויבאַלד אז ס'איז נוגע בנפש, "עד מתי".

און ווי דער פירוש הפשוט (וגם ע"ד הרד"ס) איז אויך אין דעם "עד מתי" וואָס מ'האָט געזאָגט פרעה'ן - דאָס איז ניט אַן אמירה מהיכי תיתי ח"ו, נאָר ער האָט עס געזאָגט מיט אַ תביעה הכי גדולה. ועד"ז וואו עס שטייט דער לשון "עד מתי".

עד"ז איז אויך בנוגע צו "עד מתי" וואָס שטייט (לכמה נוסחאות) ב"תיקון חצות", וואָס דאָס איז דאָך גענומען, ווי אַלע פּיוטים אמיתיים, פון תושב"כ, תורה, נביאים, כתובים, מחדז"ל וכו" - אז דער פירוש בזה איז אז מ'מאָגט עס מיטן גאַנצן תוקף, וייל ס'איז נוגע בנפש.

- ובפרט איינער וואָס פּראַוועט בפועל "תיקון חצות" און וויינט אויפן חורבן ביהמ"ק וכו', דאַרף ניט האָבן קיין הסברה וואָס ער מיינט מיט "עד מתי". אז דאָס איז ניט ח"ו מהיכי תיתי און פון יוצא וועגן, און דערנאָך לייגט ער זיך שלאָפן, נאָר ער בלייבט אויף אַ גאַנצע נאַכט און לערנט פּנימיות התורה און נגלה דתורה עד אור הבוקר, און דערנאָך גייט ער אין וואַסער און דערנאָך דאוונט ער "כעבדא קמי' מרי" און ער מאָגט וויטער "עד מתי"!

חלוקת כוס של ברכה דלעתיד לבוא - למי?

הענין של כוס של ברכה דלעתיד הוא גילוי העצמות שקשור עם העצם של יהודי שלמעלה מתומ"צ • יהודים הם "חלק אלקה ממעל ממש", ובמילא, כשתופסים יהודי פה למטה, תופסים כביכול עצמות ומהות!

• לכן הגילוי של התקשרות זו - שזהו הענין של כוס של ברכה דלעתיד, הוא אצל כל היהודים בשוה, גם בנשים וקטנים • כאשר משיח יבוא לא תהי' שום נפקא-מינה אם הניח תפילין בערב שבת, אם עשה קידוש בשבת ואם ישב והתאמץ שלש שעות בהתוועדות כדי לא להרדם. מה שרק עשה - יהי' לו חלק מהכוס של ברכה, ומאיזו - מה"כוסו רוי"! • משיחת ש"פ תשא ה'תשמ"א*

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

גו" (מאי הוא? ועונה: הכוונה בזה ש"אפילו נשים וקטנים, ושמש דפלה על פתורא אע"ג דאיהו לא אכל אצטריך למשמע ולמימר אמן כו'. ד"א ונהרו אליו כל הגויים, אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצות בכוס דברכה הכל חייבין כו").

ג. על דברי הזהר ש"אע"ג דנשים (וקטנים) פטורין מן המצות בכוס דברכה הכל חייבין, מתעוררת השאלה הידועה: הרי נשים מחוייבות בריבוי מצוות וכיצד אפשר לומר שנשים "פטורין מן המצות"?!
ואי-אפשר לומר שכוונת הזהר באומר "פטורין מן המצות" היא רק על "קטנים" שמזכיר אבל לא על נשים, כי אז לא הי' לו להזכיר בכלל נשים בדיוק כמו שלא מזכיר

א. בהערות אאמו"ר על הזהר של פרשתנו, הוא מתעכב¹ על המובא בזהר² בנוגע לפסוק³ "והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' בראש ההרים", ומפרש על כך הזהר: "מאן ראש ההרים דא אברהם כו' ובגין דאיהו ראש כוס דברכה יהי' נכון בראש ההרים כו".

ממשיך הזהר אח"כ: "ונהרו אליו כל הגויים (המשך הכתוב "והי' באחרית הימים

(* סעיפים א-ו (כולל ההערות) הוגהו ע"י כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א (באידיש) ונדפסו בשיחות קודש תשמ"א ח"ב ס"ע 515 ואילך, וכאן בא תרגום השיחה. סעיף ז' הוא תרגום מההנחה בלתי מוגה שבאה בשיחות קודש בהמשך לזה.

(1) לקוטי לוי"צ לח"ב ע' קלו ואילך.

(2) ח"ב קפט, ב ואילך.

(3) ישעי' ב, ב.

שיחשוב לרגע שהמדובר אודות אליהו הנביא – יבין בפשטות עד כמה נגע ללבו של אליהו הנביא מצבם של בני, ומכיון שכן, לא יעלה על דעתו של אף אחד שאליהו הנביא אמר דברים אלו בתור סיפור או הצעה, ואח"כ הלך לטייל ח"ו... אליהו הנביא כאב והצטער ביותר על מצבם של בני, ולכן צעק מקירות לבו ותבע מהם בכל התוקף: "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים!"

אחרי "תיקון-חצות" כדבעי, לא הולכים לישון...

ועד"ז מובן בנוגע ללשון "עד מתי" שמובא בפיוטים ד"תיקון-חצות" – שהמשמעות דלשון זה היא באותו אופן כמו משמעות הלשון "עד מתי" בפסוק הנ"ל, וכיו"ב [שהרי כל הפייטנים ייסדו את הפיוטים בהתאם ללשון הכתוב בתנ"ך ובמדרשי חז"ל], ותוכנו – תביעתם של בני מהקב"ה שאינם יכולים לסבול יותר את הגלות!

כאשר יהודי עורך "תיקון-חצות", מצטער ובוכה על חורבן ביהמ"ק, ואומר "עד מתי" – אין זו בקשה סתם, באופן ד"מהיכי תיתי", ולאחר' הולך לישון...

– יהודי שעורך "תיקון-חצות" כדבעי, שמצטער ובוכה באמת כו', אינו הולך לישון לאחר עריכת תיקון-חצות, אלא עוסק בלימוד התורה (נגלה או חסידות) עד אור הבוקר, ואח"כ הולך לטבול במקוה, ונעמד להתפלל "כעבדא קמי מרי"⁷, ומבקש ותובע מהקב"ה שתהי' כבר הגאולה, וענין זה גופא – מתוך תנועה ד"עבדא קמי מרי"!

וכאמור – זהו הפירוש הפשוט ד"עד מתי" בפשוטו של מקרא, וכן ע"פ רמז של מקרא, דרוש של מקרא, ועאכו"כ – סוד של מקרא.

ולכן, אין כל צורך לחפש הוכחה לדבר. – כאשר מוצאים שענין זה מובא בפירוש במקום פלוני – מהיכי תיתי, יכולים לציין זאת, אבל לא באופן שצריכים לחפש ראי' והוכחה לזה, אלא אם כן המדובר אודות יהודי שעדיין לא הגיע לדרגא ד"בן חמש למקרא"... [לפני גיל חמש ישנו גיל ארבע, ולפנ"ז – כשהתינוק מתחיל לדבר, בגיל שנתיים וכו'], במקרה כזה – הרי מכיון שגם הוא יהודי ("ער איז אויך א אידישע קינד"), צריכים להביא לו הוכחה שענין זה מפורש בספר פלוני!

(משיחת ש"פ תשא, שושן-פורים קטן ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

(7) שבת י, א.

המדר מוקדש לעילוי נשמת

חיה מושקא ושטערנא אסתר ע"ה בנות - יבלחטיא - הרה"ח ר' אפרים זאב שמואלי שיחי
נלב"ע ביום כ"א מנחם-אב ה'תשס"ד
ולע"נ הוריו: ר' ברוך אשר ב"ר זאב ע"ה שמואלי - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג
ומרת גי'שא גני' בת ר' אפרים ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, כגאולה האמיתית והשלימה

– הכוס של ברכה שתהי' לע"ל⁷ אשר תהי' גם הכוסי רוי' של רכ"א לוגין, בגימטריא "ארך" – בחי' אריך אנפין⁸ שלמעלה מכל העינים אפי' משכ"פ,

[וע"ד הענין של "כוסי רוי" בפשטות – למעלה מכוס של ברכה סתם לאחר סעודה סתם במדידה והגבלה לפי השיעור ד"ואכלת ושבעת" (ע"ד מחז"ל⁴ דכשהם "מדקדקים על עצמם – שלא כהמדידה – ישא ה' פניו"),]

ומבחי' זו נמשכת הגאולה העתידה.

וכיון שהזהר בפרשתנו מדבר על המעמד ומצב שיהי' "באחרית הימים", בגאולה העתידה – מסתבר לומר שגם ענין זה דכוס של ברכה שהזהר מדבר פה – כוונתו לכוס של ברכה דלעתיד לבוא.

ד. עפ"ז יש לומר הטעם על מה שהזהר אומר, שאע"פ שקטנים אינם מחוייבים במצוות הם מחוייבים בכוס של ברכה:

מכיון שקטנים ממהרים את ביאת המשיח¹⁰ – כמ"ש בזהר¹¹ "הנצנים נראו גו' קול התור (הגאולה) נשמע"¹², ש"נצנים נראו בארץ" אלו ילדי ישראל – לכן הם גם מחוייבים (יש להם חלק) בכוס של ברכה דלע"ל (שעליו מדובר פה בזהר).

ה. אלא שלכאורה זה לא מובן:

(7) פסחים קיט, ב.

(8) ראה הצ"צ עה"פ תהלים שם.

(9) תוי"א יט, רע"א. סידור קג, ד. קה, ג. יהל אור [אוה"ת לתהלים] ע' פז, פט (וש"נ). אוה"ת עקב ע' תקמא ואילך. ועוד.

(10) כן י"ל בנוגע לנשים ע"פ משנת' (ש' הגלגולים הק"כ, ס' הלוקטים שמות עה"פ וירא ה' כי סר בסופו) דאנשים דדרא דעקבתא דמשיחא – הם לגול הדור דיצי"מ, כימי צאתך גו' (מיכה ז, טו), וכמו הנשים דאז שלא נתנו לעגל כו' ולכן הנשים דעקבתא דמשיחא שולטות על בעליהם כו' – הרי אמחז"ל (סוטה יא, ב) דבשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו.

(11) ח"א א, ב.

(12) שה"ש ב, יב.

אנשים – משום שבהם אין שום חידוש בכך שמחוייבים בכוס של ברכה.

והמענה על כך: בזהר נוגע לא מצות בתור מצות, אלא בשייכות לברכת המזון, שעלי' יש ב' דעות בגמרא⁴ האם נשים מחוייבות בברכת המזון מן התורה או רק מדרבנן.

וזוהי כוונת הזהר באמרו "אע"ג דנשים כו' פטורין מן המצוות" – שאע"פ שנשים אינן מחוייבות בברכת המזון מן התורה

– ויש-לומר בזה ב' אופנים: (א) הזהר סובר להלכה כדעה שנשים אינן חייבות מן התורה בברה"מ, (ב) דעת הזהר היא שנשים מחוייבות בברכת המזון גם מן התורה, רק הוא אומר שגם לפי הדעה הב' שהן לא מחוייבות בברה"מ מן התורה –

אע"כ, "בכוס דברכה הכל חייבין" – בדיוק כמו אלו שמחוייבים בברכת המזון מן התורה, כלומר, שכוס של ברכה ישנו אצל כל בני ישראל, אנשים נשים וטף.

וצריכים להבין: מדוע אכן זה כך, שאע"פ שנשים וקטנים פטורין מן המצות, בכוס של ברכה הם חייבים כמו אנשים?

גם צריכים להבין: מהי ההוראה וה"בכ"ן בעבודה מענין זה ש"בכוס דברכה הכל חייבין"?

ג. ויובן בהקדים הביאור בענין כוס של ברכה, שיש בזה כמה וכמה דרגות:

כשם שבכוס בפשטות יש כו"כ דרגות: כוס קטן, כוס בינוני, כוס גדול, עד לכוס הכי גדול – "כוסי רוי"⁵ (של מלכא משיחא) שמחזיק רכ"א לוגין (ד"רוי" בגימטריא רכ"א⁶),

עד"ז הוא גם בנוגע לכוס של ברכה, שיש כמה וכמה דרגות בזה, עד לדרגא הכי גבוהה

(4) ברכות כ, ב.

(5) תהילים כג, ה.

(6) יומא עו, א.

לזעוק "עד מתי" כמו אליהו הנביא בהר הכרמל

"עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים וגו'" (מהפטרת פרשתנו)

בהמשך להמוזכר לעיל שיהודי יכול ל**תבוע** מהקב"ה שיתן לו כו', הרי כאן המקום להזכיר מה שדובר בהתוועדות שלפנ"ז¹ אודות **דרישת ותביעת** בני" מהקב"ה על ענין הגאולה, כפי שמודגש בפיוטים ד"תיקון-חצות" הלשון "עד מתי", שתוכנו – שבנ"י אינם יכולים לסבול עוד את ענין הגלות, ולכן תובעים מהקב"ה שכבר תבוא הגאולה.

ולמרבה הפלא, הנה למרות אריכות הביאור בענין זה באופן הכי פשוט – עדיין מתפלפלים בזה, ומחפשים מקורות וכו'!

כאשר מבוגרים מתבלבלים בענין מסויים ואינם מוצאים ידיהם ורגליהם, אזי ישנה עצה פשוטה – לשאול אצל בן חמש למקרא:

ישאלו לבן חמש למקרא מהו פירוש התיבות "עד מתי" [תיבות שלמדם כבר בחומש – בנוגע לגאולה ממצרים]², האם זהו סיפור דברים, הצעה או אפילו בקשה באופן ד"מהיכי תיתי", מן השפה ולחוץ, או שזוהי תביעה שנאמרת בכל התוקף, ואז ישמעו ממנו שהפירוש ד"עד מתי" הוא – תביעה שנאמרת בכל התוקף!...

והנה, הדרישה והתביעה שמתבטאת בלשון "עד מתי" – מפורשת גם בהפטרה דשבת זו: בהפטרה מסופר אודות המאורע דאליהו בהר הכרמל, שבו פנה אליהו הנביא לבנ"י ואמר להם: **"עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים אם ה' הוא האלקים לכו אחרי וגו"**³.

כאשר נתבונן לרגע בפרטי מאורע זה – מצב שבו היו צריכים לפעול אצל כו"כ מבנ"י שידעו ש"ה' הוא האלקים", ולא יעבדו לבעל ח"ו, ולמטרה זו בנה אליהו הנביא מזבח והקריב קרבן **בחוף** (למרות האיסור דשחוט חוף, בתור הוראת שעה⁴), ובמעמד זה פונה אליהו הנביא לבנ"י ואומר להם: "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים וגו'" – בודאי יגיע כאר"א למסקנא הכי פשוטה, שדבריו של אליהו הנביא לא נאמרו בתור סיפור בעלמא, או בתור הצעה בלבד: הקשיבו יהודים ("הערט זיך איין אידן"), ברצוני להעיר לכם, שלהיותכם "עם חכם ונבון"⁵, סבורני ש"לא מתאים" לכם להיות במצב של "פוסחים על שתי הסעיפים"... אלא בודאי נאמרו דברים אלו באופן של **תביעה בכל התוקף: "עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים"!**...

כל מי שיש לו מושג כל-שהוא באהבת ישראל, ובפרט "ואהבת לרעך כמוך"⁶, וכל מי

(1) שיחת ש"פ משפטים ס"ח.

(4) יבמות צ, ב. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ט ה"ג.

(5) ואתחנן ד, ו.

(6) קדושים יט, יח.

(2) בא י, ג.

(3) מלכים א' יח, כא.

ידוע הכלל¹³ שכל הגילויים דלעתיד-לבוא תלויים במעשינו ועבודתינו בזמן הזה –

אם-כן, מכיון ש"נשים וקטנים פטורין מן המצוות", פירושו של דבר, שאין אצלם "מעשינו ועבודתינו"

– אמנם עוסקים הם בכל המבצעים (וגם) נשים משתתפות במבצע תפילין, להשפיע על אנשים שיניחו תפילין, ועל ידי מעשינו – ובפרט הכלליים כהמבצעים – מביאים את משיח צדקנו, אך כל זה הוא רק מה שפועלים עם הזולת, אבל אצלם **גופא** זה לא קיים –

א"כ, איך אפשר לומר שיש להם חלק שווה ב(גילויים ו) כוס של ברכה דלעתיד?

ו. בנוגע לנשים אפשר להסביר ע"פ משנ"ת בכתבי האריז"ל¹⁴ שהטעם לזה שנשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא, כיון שבעליהן מוציאים אותן על ידי קיום המצוות שלהם – שהרי אשה היא בחי' מלכות ובעלי' הוא בחי' ז"א, וע"י שישנו קיום המצוות בז"א זה נפעל בדרך ממילא במלכות (ואדרבה, אזי זה נעשה באופן נעלה יותר – ע"י ז"א שלמעלה ממלכות).

אך עדיין נותר קושי בנוגע לקטנים, שהם פטורים מן המצוות – מדוע שיהיו אצלם הגילויים דלעתיד?

וגם בנוגע לנשים:

מזה גופא שהזהר מדגיש בענין זה, שנשים (וקטנים) פטורין מן המצוות, מובן, שמה שהם מחוייבים בכוס של ברכה זה לא מצד שיש בהם את ענין המצוות (ע"י בעליהן), כי אם, שזה שהן פטורות מן המצוות אינו מפריע ("דריט ניט אָן") לענין זה.

ז. והביאור בזה:

(13) תניא רפ"ז.

(14) טעמי המצוות להאריז"ל פ' בראשית.

הענין (של כוס של ברכה) דלעתיד הוא גילוי העצמות (כמובא בכ"מ מפע"ח¹⁵ שדוקא לעת"ל יתגלה פנימיות ע"ק) שקשור עם העצם של יהודי שלמעלה מתומ"צ. כי ההתקשרות וההתאחדות של יהודי עם עצמות ומהות היא למעלה מגילויים – אי אפשר לתפוס זאת עם חב"ד, מדות או ג' הלוששים של מחשבה דיבור ומעשה, אלא זהו ענין של התקשרות והתאחדות עצם בעצם. יהודים הם "חלק אלקה ממעל ממש"¹⁶ ו"העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלו"¹⁷, ובמילא, כשתופסים יהודי פה למטה, תופסים כביכול עצמות ומהות!

ולכן הגילוי של התקשרות זו – שזהו הענין של כוס של ברכה דלעתיד, הוא אצל כל היהודים בשוה, גם בנשים וקטנים – הפטורים מן המצוות, מכיון שזהו ענין שלמעלה מתורה ומצוות,

ע"ד המדובר לעיל בהמאמר¹⁸ בענין החן [שהמאמר מיוסד על ד"ה ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך גו' תרע"ח¹⁹, וגם על המאמר של הצ"צ עה"פ²⁰ שמדבר על ענינים אלו (וישנם עוד דרושים הקשורים לזה)], שהוא נעלה יותר מאתעדל"ת (ועבודה בתומ"צ), ולכן ישנו ענין החן גם אצל עוללים ויונקים,

ואדרבה, כיון שבקטנים (ונשים) אין את ענין ה"מצוות", נמצא אצלם יותר בגילוי ענין החן שמצד העצם.

ז. ההוראה מזהר הנ"ל בעבודת האדם:

בנוגע להשתדלות שצריכה להיות עם ילדים, יכולים לחשוב – דמכיון שהגאולה

(15) שער הק"ש רפ"ז. לקו"ת שה"ש ב, רע"ג. נא, ג ואילך.

(16) תניא רפ"ב.

(17) כתר שם טוב בהוספות סי' קטז.

(18) ד"ה ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך גו'.

(19) סה"מ תרע"ח ע' ריא ואילך.

(20) אוה"ת פרשתנו (תשא) ע' ב'כו.

העתידה תלוי' במעשינו ועבודתינו בזמן הזה, וילדים הרי פטורים מן המצוות – מהי התועלת לעסוק עם ילדים?

ועד"ז בנוגע לנשים: אומרים שע"י מבצע תפילין" יביאו את הגאולה – והרי אשה אינה שייכת לתפילין, וא"כ איזו שייכות יש לה עם הגאולה?

ע"כ ישנה ההוראה מהזהר שאומר – שאע"פ שקטנים ונשים פטורים מן המצוות – בכוס של ברכה (דלעתיד) "הכל חייבין", מכיון שלענינים דלעתיד-לבוא יש לכל היהודים שייכות בשוה, כי מצד העצם שלמעלה מתורה ומצוות כל היהודים הם בשוה.

ויתירה מזו, בנוגע לילדים, כיון שהם ממחרים ביותר את הגאולה, מובנת ההשתדלות שצריכה להיות כבר עכשיו עם הקטנים (ונשים).

ועד"ז ההוראה בנוגע למבוגרים:

כאשר ניגשים ליהודי ואומרים לו שינגן שרוצים "משיח נא" ועל ידי זה ימהר את הגאולה²¹ – טוען הוא, שקודם עליו לעשות תשובה בבוקר, ואח"כ צריך לקבץ תורה ומצוות כדי להיות מוכן ללכת לקבל פני משיח צדקנו...

יש לומר לו: משיח הוא למעלה מכל הענין של תורה ומצוות, וכאשר משיח יבוא לא תהי' שום נפקא-מינה אם הניח תפילין בערב שבת, אם עשה קידוש היום (בשבת) ואם ישב והתאמץ שלש שעות בהתוועדות כדי לא להרדם. מה שרק עשה, אפי' אם ישן בעת ההתוועדות, יהי' לו חלק מהכוס של ברכה, ומאיזו כוס של ברכה – מה"כוס רוי"!

21) ראה "יחי המלך" גליון קעב ע' 9. תו ע' 3 ואילך. תיד ע' 9 ואילך. תכה ע' 3 ואילך. תלה ע' 7.

ו]וע"ד מ"ש הרמב"ם בסוף הלכות מלכים ומלחמותיהן, שלעתיד לבוא יהיו המעדנים מצויין כעפר", במילא יהי' לכל אחד חלק בכוס של ברכה דלעתיד].

ח. וכאן נוסף עוד ענין בהוראה הנלמדת מזהר הנ"ל:

לפני שהזהר אומר את המאמר "אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצוות בכוס דברכה הכל חייבין", ישנו בזהר מאמר אחר: "אפילו... שמש דפלח על פתורה אע"ג דאיהו לא אכל אצטרך למשמע ולמימר אמן כו".

ובענינו: לכל יהודי יש שייכות לכוס של ברכה דלעתיד, עד גם אדם המשמש לסעודה (מלצר), והטעם לזה הוא כנ"ל – מכיון שגם לו (המשמש לסעודה) יש את העצם (שבכל יהודי).

ומכך נלמדת ההוראה בפשטות:

אפילו אם יש מי שתפקידו להיות רק משמש לסעודה – הוא אינו עובד כלל, הוא רק מתעסק ומתרוצץ כדי להעמיד לאחריים את מזונם, שהם יאכלו "אוכל-תורה" ("תורה-עסן") ומצוות וכו', ובאופן שרש"י אומר²² "כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם" – גם לאחד כזה יש שייכות לכוס של ברכה דלעתיד.

דלכאורה הרי הוא לא פעל מאומה על עצמו, הוא לא עשה תשובה, לא קיים תומ"צ, וחסר אצלו לכאורה הענין דמעשינו ועבודתינו בזמן הזה? אלא שכאן רואים איך שהגילוי דלעתיד יהי' למעלה מכל הענין דתומ"צ, ואז יתגלה העצם של היהודי הקשור לעצמות ומהות ושהוא למעלה מכל התומ"צ – ולכן גם לו תהי' שייכות לזה.

22) ר"פ משפטים.

ישועות אשא ובשם ה' אקרא". וכן מצינו בגמרא³ "כסא דדוד לעלמא דאתי מאתן ועשרין וחד לוגא מחזיק, שנאמר⁴ כוסי רוי', בגימטריא הכי הוי'.

והנה, מכיון שלכל הדעות נמצאים אנו "באחרית הימים",

– לפי כל הסימנים שבסיום מסכת סוטה, ולפי כל הקיצין, כולל הקץ שנאמר ע"י אדמו"ר הזקן⁵, ע"י אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁶, עד לקץ שנאמר ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁷ (נוסף על הקיצין שנאמרו ע"י גדולי ישראל בדורות שלפנ"ז⁸, ועד שכבר בזמן הגמרא "כלו כל הקיצין"⁹) ולאח"ז עברו כו"כ שנים, ועדיין לא בא, כך, שכל יום ויום ניתוסף עוד יותר באריכות הקץ, ולא עוד, אלא שביום זה גופא ניתוסף באריכות הקץ משעה לשעה כו' –

הרי בודאי שכבר הגיע הזמן ל"כוס של ברכה" ד"אחרית הימים", "נכון יהי' הר בית ה' בראש ההרים וגו'" – שהקב"ה נותן מ"כוס של ברכה", "כוסי רוי", לכל אחד ואחת מישראל, אנשים ונשים, גדולים וקטנים!

ובפרט לאחרי כל ריבוי היסורים שהיו מנת חלקם של דורנו זה, יסורים גדולים ונוראים כו' בפועל ממש – מלבד היסורים שבעצם ענין הגלות, "בנים שגלו מעל שולחן אביהם", ובפרט בחושך כפול ומכופל דסוף זמן הגלות, כולל העובדה שישנו מי שאומר ש"טוב לו בגלות", שמצב זה גופא הוא תוקף הגלות ויסורי הנשמה כו' ביותר.

ומכיון שכן – נשאלת השאלה: "עד מתי"... עד כמה השיעור שהקב"ה ייסר את בנו יחידו?!

וכאמור, בודאי הגיע כבר הזמן שהקב"ה יתן לכאו"א מישראל "כוס של ברכה", גם לקטנים, ובפרט שחיבו וזכותו של דורנו זה ב"כוס של ברכה" הוא – לא רק בתור קטנים, אלא בתור גדולים – "גדולים ביסורים"!

וכן תהי' לנו – שזוכים בקרוב ממש לסעודה דלעתיד לבוא, ליתן ושוור הבר עם יין המשומר¹⁰, עד ל"כוס של ברכה" ע"י דוד מלכא משיחא, "כוסי רוי", במהרה בימינו ממש, ממש ממש.

(משיחת ש"פ תשא, פ' פרה ה'תשמ"ז – בלתי מוגה)

3) יומא עו, א. 4) תהלים כג, ה. 5) ראה מאמרי אדה"ז פרשיות ח"א ע' תיט ואילך. 6) ראה לקו"ש ח"ז ס"ע 209. 7) ב"הקריאה והקדושה" דשנת תש"ג. ועוד. 8) ראה לקו"ש חכ"ט ע' 14. וש"נ. 9) סנהדרין צז, ב. 10) ראה ברכות לד, ב.

המדור מוקדש

לעילוי נשמת מרת **חשא** ב"ד נטע אורי ע"ה

ובעלה ר' **יוסף ארי לייב** ב"ד משה באר ע"ה

ולע"נ ר' **מאיר** ב"ד צבי ע"ה **שנאל**

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים העידוד "הקיצין ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת **ח'י רחל** בת **שפירנצא שנאל**

ולזכות כל בני משפחותיהם שיחיו – לברכות עד בלי די

אמר גם "ונחנו מה"³³, והוא לא אמר זאת בשביל העיתונים אלא מצד האמת, שהי' עניו (כמבואר³⁴ שראה את המס"נ של הדורות האחרונים). ואף שע"ז יקראו לו פתי, כמבואר במדרש³⁵ שפתי יאמין לכל דבר³⁶ – זה משה, אעפ"כ זה לא נגע לו.

ולכן דוקא משה רבינו³⁷ הי' יכול לפעול אצל בני ישראל שתרומם קרנם ע"י הצדקה, כי ענין הצדקה הוא גם ענין הביטול הנ"ל: הנותן צדקה אינו פורע חוב ע"י נתינתו ואינו חייב מאומה למקבל הצדקה, גם לא בגדר שהמקבל צדקה עביד נייחא לנפשי³⁸ (נעשה לו נח"ר) ע"ד מקבל מתנה, שהרי המקבל הוא כזה ש"לית לי' מגרמי' כלום", ובכ"ז כאשר נקלט אצל הנותן שעליו לתת צדקה [בביטול ולא בשביל "עביד נייחא לנפשי"] ושזהו "כופר נפשו", הרי ע"ז "תרום קרן ישראל".

ולכן צריכים לדעת ששקועים "ראשו ורובו" בבוץ, ואפי' מעל לראש, ודוקא ע"י הצדקה אפשר לצאת מהבוץ (כנ"ל).

ה. ולכן באמריקה העבודה היא בנתינת צדקה, הגם שלכאורה צ"ל "בזיעת אפיך תאכל לחם", אעפ"כ ישנה היכולת לתת צדקה ובהרחבה, והבחירה שלו בזה היא האם לתת צדקה בלי להנות מכך שע"י צדקה כזו נפעל ה"תרום קרנם", או להנות מנתינת הצדקה שאז אין זה כמ"ש לעיל. ועליו לדעת שהוא אינו יכול לרמות את ה"פתי יאמין" זה משה, עאכו"כ הקב"ה, עאכו"כ שלא יוכל לשנות את המציאות³⁹.

ואע"פ שבבואר⁴⁰ בענין "כי לא ידח ממנו ידח"⁴¹, שתורת משה והקב"ה פוסקים שבין אם הוא רוצה ובין אם לא אזי סוף-כל-סוף "לא ידח ממנו נדח" – אעפ"כ הרי הרביים רוצים שיהי' באופן של הרחבה ובדרכי נועם, וע"י הצדקה גורמים שיפעל גאולת צאן מרעיתו ויהי' "תרום קרן ישראל".

(משיחת ש"פ תשא ה'תשכ"ה - בלתי מוגה)

(33) בשלח טז, ז-ח. (34) סה"מ עטר"ת ע' תסד. סה"מ קונטרסים ח"א נג, א ואילך. ובכ"מ. – נסמנו בסה"מ מלוקט ח"א ע' קצה הע' 19-20. (35) ראה שמו"ר רפ"ג. סה"מ מלוקט ח"א ע' שנו. (36) משלי יד, טו. (37) ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 395-6. (38) ראה גיטין נ, ב. ב"מ טז, א. (39) קטע זה מופיע בהנחה בסוף השיחה, וכתב בתחילתו המניח "באמצע השיחה אמר", אך לפי תוכנו נראה ששייך לכאן. המו"ל. (40) ראה לקו"ש ח"ז ע' 102 ובהנסמן שם בשוה"ג. (41) ע"פ שמואל ב' יד, יד.

הגיע הזמן ל"כוס של ברכה" ד"אחרית הימים"

איתא בגמרא¹: "עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין, נותנין לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך, ואומר להם איני מברך וכו' אומר לו לדוד טול וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר² כוס

(1) פסחים קיט, ב. (2) תהלים קטז, יג.

מדוע שאל משה רבינו "במה תרום קרן ישראל"?

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. עה"פ בתחלת פרשתנו¹ "כי תשא את ראש בני גו"² אומרת הגמ' במס' בבא בתרא² שמשה טען להקב"ה: "רבונו של עולם – במה תרום קרן ישראל?" ענה לו הקב"ה: "בכי תשא", ומפרש רש"י: "אם באת לשאת ראשם בהגבהה קח מהם כופר לצדקה".

וצריך להבין:

א) מהי כוונתו של משה רבינו – רעיא מהימנא³, אוהב ישראל⁴ – בטענה "במה תרום קרן ישראל?" הרי מסר נפשו עבור צאן מרעיתו, ועד כדי כך שאמר להקב"ה "זאם אין מחני נא מספרך"⁵, שזה הי' לא עבור הצדיקים אלא עבור אלו שחטאו בעגל⁶, ולמה שואל "במה תרום קרן ישראל"⁷?

ב) מה החידוש ("דער אויפטו") בענין הצדקה דוקא, שלכן ענה הקב"ה למשה "בכי תשא" ב. והביאור בזה, דאע"פ שהי' כבר הענין ד"סלחתי כדברך"⁸ אבל חסר עדיין הענין ד"תרום קרן כו", וכדלקמן (ס"ד).

ובהקדים (בנוגע לזמננו), דישנם הטוענים: הרי איננו נמצאים ברוסיא שבה לא מניחים להתפלל, אלא בברוקלין שבאמריקה; ואמנם הוא מתפלל ולומד את שיעורי החת"ת, וכשמגיע עת המגבית נותן כפי נדבת ליבו, ומה הרעש – טוען הוא – אם לאחר מכן שותה מיץ ("דז'שוס") וקורא עיתון כדי להיות מעודכן במה שקורה בווישינגטון ובמדינות נוספות, ובכלל הרי הוא יהודי טוב ("א פיינער איד") ולשם מה צריך "לקפוץ מעורו" ("שפרינגען פון די הויט")...

ובנוסף לזה, בשבת אחר-הצהריים הוא מוכרח לישון, ושמו ומכריזו שישו בני מעי; מה נוגע לו – שזקנו יהא מסורק והעניבה תהא מונחת במקומה...

וממשיך לטעון, שדי במה שעשה בהיותו ברוסיא – אשר שם לא הי' במה להתייפות ("צו פוצען זיך") ולפעמים גם לא הי' מה לאכול – אבל כאשר נמצא באמריקה, בבוץ האמריקאי ("דער אַמעריקאַנער בלאַטע"), שטבע הבוץ הוא להטביע את הנמצא בו, אזי הבוץ מטביע אותו יותר ויותר...

(1) ל, יב. (2) י, ב. (3) ראה זח"ב כא, א. (4) מנחות סה, א. (5) פרשתנו לב, לב. (6) ראה גם פרש"י שלח יד, יח. (7) אולי הכונה – דאין משה רבינו צריך לחפש בעצמו עצות במה להרים קרנם, וכפי שרואים שמסר נפשו עבורם, כבפנים. (8) פרש"י פרשתנו לג, יא. עקב ט, יח.

ובהנוגע ל"אני מאמין בביאת המשיח"⁹ – לשם מה הוא זקוק לצרה זו ("טראבל"), שמשחך בוא ולא יהיו אז עיתונים, ובפרט שמשחך יצוה עליו לשכוח מעצמו לדקה ולקיים מצוה בהידור; כעת טוב לו והוא נהנה ("גוד טיים")...

ומה ש"שכינתא בגלותא"¹⁰ – הוא יאמר על-כך פרק תהילים.

ג. וכידוע מה שסיפר הרבי¹¹ על שני אחים שנפגשו¹² ואחד אמר לשני שישנה ח' אשר כל תענוגה להיות מונחת בטינופת, וכאשר היא מונחת בטינופת עד לצאורה – דאגתה היחידה היא מדוע אינה מונחת בתוך הטינופת עד למעלה מהראש ("ביז איבערן קאפ")...

סיפור זה מתאים גם לדברי הגמ'¹³ שח' זו עשירה ("לית עתיר מחזירא"), ומובן הדבר בענינו; ואין הכוונה שמשלה את עצמו שהוא עשיר, אלא ע"פ דברי הגמרא "לית עתיר מחזירא" – הוא אמנם עשיר¹⁴.

וכאשר מנסים להסביר לו זאת – אינו מבין מאומה; וכידוע מה שהרבי סיפר פעם¹⁵ על שאירע במרתף בית בקרמנטש'ג¹⁶ [שההוראה מכך: שכאשר נמצאים בחושך לא יודעים כלל שזהו חושך וחושבים שהוא אור].

האם בשביל זה "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים?"

ד. ובזה תובן טענתו של משה רבינו "במה תרום קרן ישראל":

מכיון שמנין בני ישראל ב' כי תשא ה' לאחרי חטא העגל כו' [ויתירה מזו, משה רבינו ראה

(9) א' מה"ג עיקרים.

(10) זח"ג ד, ב. סו, סע"א. עה, סע"א. וראה מגילה כט, א. ספרי ס"פ מסעי.

(11) סה"ש תש"ב ע' 21 – ובהע' הבא העתקנו הסיפור משם בשינויי סגנון קלים ובתרגום ללה"ק.

(12) שאחד מהם ה' מחסידי רבינו הזקן והי' עני, והשני לא ה' חסיד והי' עשיר, וכאשר האח העני הוצרך להשיא בתו נסע לאחיו העשיר לבקש עזרתו. האח העשיר שמח מאד באורח שלו וקירבו מאד וביקשו לשהות אצלו כמה ימים. בימים אלו הראה לו דירתו המרובה בחדרים – בחדר זה הוא ישן, בחדר שני אוכל, בחדר שלישי מקבל אורחים ובחדר רביעי ממתנינים האנשים להתקבל אצלו. פלט האח החסיד ואמר שאינו מבין כלל איך יהי' לאדם בביתו פיזור הנפש כזה, וסיים (החסיד) ואמר: טובי' (שם האח העשיר) אני זקוק ל-50 "קארבן" [= מטבע מקומית עתיקה] כדי להשיא את בתי, תן לי ולאך לדרכי. התחיל האח העשיר להפציר בו שישאר עוד פרק זמן אצלו, ובקושי גדול הצליח לפעול זאת. יבנתיים התחיל עוד הפעם להתפאר בעשירותו הגדולה וביחד עם זה נפלטה אנוחה מפיו. שאלו האח החסיד: מכיון

שהנך כל כך עשיר מדוע הנך מתאנח? (והמשיך:;) אלא אומר לך, ישנה ח' מסוימת שאיני רוצה לקרותה בשמה... (כדלקמן בפנים השיחה).

(13) לע"ע לא מצאנו.

(14) כ"ק אדמו"ר שליט"א האריך כאן בענין ה"בוץ" האמריקאי וכו' – חסר בהנחה.

(15) ראה אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תפב – ובהע' הבאה העתקנו הסיפור משם בשינויי סגנון קלים.

(16) על א' החסידים הראשונים (ראה לקו"ש ח"ב ע' 621 – בשם ר' הלל מפאריטש) שבימי הקיץ החמים ירד למרתף הבית בקרמנטש'ג ("קרעמעטשטוגער קעלער") כדי להתקרר מעט. בירדו שמה הנה ברגע הראשון נחשבו עיניו מראות, אמר לו אחד מחבריו שכן הוא הטבע שכאשר יוצאים ממקום אור בהיר למקום כזה הנה ברגע הראשון נחשכות העינים מראות אולם אח"כ חוזרים כראשונה. השיבו החסיד: טועה אתה ידידי בזה טעות עיקרי – החשך הוא חשך ולא אור, אלא כשיושבים בחשך ומתרגלים אליו נדמה שהוא אור.

גם את הדורות העתידיים להיות¹⁷], לכן שאל משה: "במה תרום קרן ישראל", כלומר, הגם שהי' כבר הענין ד"סלחתי" (על חטא העגל)⁸, מכל-מקום הרי זה עדיין לא הענין ד"תרום קרנם", "לשאת ראשם בהגבהה"¹⁸.

טוען משה רבינו: רבוננו של עולם, באם אתה רבוננו של עולם אזי "במה תרום קרן ישראל"?! – הרי כאשר צריכים ללכת לארץ ישראל הם אינם רוצים ללכת; הוא טוען שטוב לו כאן ומדוע עליו ללכת, להזיע ולהתיגע ("זיך מוטשען") כדי ש"בזיעת אפך תאכל לחם"¹⁹? כאן טוב לו, יורד לו מן השמים, הוא צדיק וביכולתו לשבת וללמוד...

וממשיך לטעון: האם בשביל זה "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים"²⁰? – כדי שיהיו בברוקלין, גן-עדן בעוה"ז, ויחשבו על הזקן שיהא מסורק ושהעניבה תהא במקומה?! ומה שדורשים הפצת המעיינות חוצה – ע"כ הוא אומר שהרבה שלוחים למקום, והכוונה העליונה תתמלא ע"י שני (וכהסיפור שסופר בהתוועדות הקודמת²¹).

כמה טוב ה' אם לבו ה' מתכווץ ("ווען עס וואלט געקרענקט") כשנזכר – אמנם מתוך הרחבה – על נעוועל וביעשענקאוויטש²², אשר שם לא ה' שייך כלל להתייפות ("פוצען זיך"), ותמורת זה הוא יושב באמריקה ושקוע ("פארקאכט") בראשו בה"תאכל לחם", לא רק "גיגע כפיך כי תאכל"²³.

וזו היתה טענתם של בני ישראל במדבר: מדוע צריכים להכנס לארץ ישראל, הרי כאן במדבר יש מן ועמוד הענן ולשם מה עלינו להכנס לא"י שבה "בזיעת אפך תאכל לחם"?

וא"כ נותרה השאלה "במה תרום קרן ישראל"?

צריכים לדעת ששקועים "ראשו ורובו" בבוץ

ד. על-כך עונה הקב"ה "בכי תשא" – דוקא משה "תשא", ע"י הצדקה:

מבואר בחסידות²⁴ שמשם הוא תכלית הביטול²⁵, ביטול במציאות²⁶, הרי דוקא הוא הוא תכלית החכמה²⁷ וחכמה דאצילות²⁸, ולמרות כל זאת ה'י²⁹ ענינו מכל האדם אשר על פני האדמה³⁰, גם מעכו"ם, וכמבואר בלקו"ת³¹ שאף שמשם אמר "ונפלינו אני ועמך"³² מכל-מקום

(17) ראה פרש"י ברכה לד, ב ד"ה עד הים האחרון.

(18) פרש"י – הובא בתחלת השיחה.

(19) בראשית ג, יט.

(20) תנחומא נשא טז, ועוד. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

(21) שיחת יו"ד שבט תשכ"ה ס"ו (שיחות קודש

תשכ"ה ח"א ע' 306 – בשם המשגיח בתו"ת בליובאוויטש ר' מיכאל בלינער): על "שושביניקים" שהתגוררו לבדם במושבות רחוקים והיו שוכרים מלמד ללמד את ילדיהם. מלמד זה ה' קורא עבורם גם את הדואר מאחר ולא ידעו קרוא וכתוב. יום אחד, בעת שקרא בפני אחד האיכרים מכתב המספר לו על מות אביו, התעלף האיכר ואילו המלמד נותר כשהי' (למרות שהוא קרא את המכתב), והסיבה לכך היא כי הרגיש שהנפטר הוא אבא של השני ולא אבא שלו.

(22) = שמות של עיירות ברוסיה.

(23) תהלים קכח, ב. וראה לקו"ש ח"א ע' 62. שם ע' 188 ואילך.

(24) לקו"ת נצבים מט, ב.

(25) ראה לקו"ת מטות פב, א.

(26) ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 10 ובהסמך שם.

(27) ראה ויק"ר פ"א, טו: אבי החכמה.

(28) ראה לקו"ש ח"ז ע' 4 הע' 28.

(29) ראה לקו"ש שם ע' 7 ובהע' 55.

(30) בהעלותך יב, ג.

(31) ראה מטות פב, א. תו"א וארא נז, א. ובכ"מ.

(32) פרשתנו לג, טז.